

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ПЕМАЦКАЛО

ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **28 Публічне управління та адміністрування**
Спеціальність **281 Публічне управління та адміністрування**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Публічне управління**

Статус дисципліни **вибіркова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

Протокол № 16 від 07.03.2023 р.

Розробник:

Єрмоленко Оксана Олександрівна., к.е.н., доцент. кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни передбачає першочергове вивчення теоретичних основ: принципів, методів і прийомів якісного та кількісного обґрунтування планових показників розвитку територій. У зв'язку з цим студенти вивчають систему планування в Україні, засоби і методи обґрунтування планових рішень, методологію стратегічного і тактичного планування, соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування, моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану, прогнозування та планування на регіональному та місцевому рівні, інформаційну базу та організацію планової роботи з розвитку територій, управління земельними ресурсами, правові основи управління земельними ресурсами.

Навчальна дисципліна «Планування розвитку територій» є вибірковою навчальною дисципліною для спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Вона покликана формувати у студентів такі компетентності як здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях, здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати тощо.

Основною стадією управління будь-яким видом доцільної діяльності є процес постановки мети й застосування способів її досягнення. Процес управління складається з багатьох функцій, однак, першорядне значення має планування, що передбачає розробку стратегічних, довгострокових, поточних, оперативних планів, планів інвестиційних проектів та бізнес-планів. Планування спрямоване на підвищення ефективності національного господарства на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, раціонального використання матеріальних і фінансових ресурсів. План передбачає генеральну стратегію розвитку будь-якого суб'єкта господарювання та виконує функції контролю й оцінки. У цьому зв'язку фахівці повинні мати теоретичні, практичні навички, володіти відповідними компетенціями, знати методи розробки планів як системи взаємозалежних умов і параметрів конкретного суб'єкта господарювання, починаючи від формування цілей і завершуючи розробкою конкретних заходів щодо їх досягнення, вміти формувати порядок із загальними конкретні практичні завдання з планування з урахуванням можливості запобігання господарських ризиків.

Мета навчальної дисципліни: засвоєння теоретичних знань щодо планування розвитку територій та формування професійних компетентностей з управління стратегічними та тактичними змінами територій.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3-4
Семестр	5-8
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макро- та мікроекономіка	Стратегічний менеджмент
Економіка України	Науково-дослідна практика
Фінанси	Переддипломна практика
Менеджмент публічних установ та організацій	Дипломна робота

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень
Здатність працювати у команді	
Здатність планувати та управляти часом	
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів	
Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ	
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій	
Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності	
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати	
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	
Здатність працювати у команді	Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ	
Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності	
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати	
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій	
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати	
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів	

Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ	
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій	
Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності	
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати	
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	
Здатність планувати та управляти часом	
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій	Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності
Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування	
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	
Здатність планувати та управляти часом	На основі принципів системного аналізу та комплексного підходу готувати програмні документи щодо розвитку публічного управління та адміністрування
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій	
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи здійснення стратегічного планування та прогнозування розвитку територій

Тема 1. Система планування та прогнозування як інструмент державної політики

1.1. *Теоретичні основи прогнозування та планування економіки.*

Інструменти державної політики регулювання соціально-економічних процесів. Макроекономічне планування як механізм державного регулювання. Об'єкт та суб'єкт планування і прогнозування. Економічне програмування. Програма економічного і соціального розвитку.

1.2. *Методологія прогнозування та програмування (макроекономічного планування).*

Сутність концепції. Методологія в широкому сенсі. Методологія прогнозування та програмування (макроекономічне планування). Складові методології. Принципи державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України. Сучасні методи планування. Цільова комплексна програма. Форми організації планування.

1.3. *Система планування як інструмент національного та регіонального розвитку.*

Система планів та їх класифікація. Прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку України.

1.4. Основні напрямки і пріоритети економічного розвитку України та регіональної політики

Сучасні пріоритетні напрямки регіональної політики в Україні.

Тема 2. Теоретико-методологічні основи стратегічного планування

2.1. Соціальне ринкове господарство як об'єкт державного регулювання та стратегічного планування.

Сутність сучасного соціального ринкового господарства. Теоретичні основи стратегічного планування. Стратегічне планування розвитку регіону. Характерні риси, властиві стратегічному плануванню. Перешкоди, які заважають запровадженню стратегічного планування на територіальному рівні, та шляхів їх подолання.

2.2. Методи стратегічного планування.

Класифікація проблем. Методи стратегічного планування.

2.3. Діюче законодавство в галузі стратегічного розвитку України та її регіонів.

Концепція державної регіональної політики. Методичні рекомендації з формування регіональних стратегій розвитку

Тема 3. Процес стратегічного планування розвитку територій

3.1. Теоретичні основи процесу стратегічного планування.

Питання, на які слід відповісти перед початком стратегічного планування. Сутнісна складова процесу стратегічного планування.

3.2. Структурні елементи процесу стратегічного планування

Складові процесу стратегічного планування. Визначення та формулювання цілі або системи цілей. Вимоги до формулювання цілей соціально-економічної системи. Оцінка та аналіз зовнішнього середовища. Аналіз рівня розвитку національної економіки. Оцінка та аналіз вихідного рівня об'єкта стратегічного планування, визначення сильних і слабких його сторін. Вивчення обсягу і структури потреб суспільства, його окремих підсистем у плановому періоді. Аналіз стратегічних альтернатив. Вибір, реалізація, оцінка стратегії. Система процесу стратегічного планування розвитку регіонів.

Тема 4. Організаційне забезпечення процесу стратегічного планування. Співробітництво з територіальними громадами та іншими суспільними групами

4.1. Організація інформаційного забезпечення стратегічного планування розвитку територій.

Основні види управлінської діяльності в рамках процесу стратегічного планування. Організація інформаційного забезпечення стратегічного планування. Вимоги до інформаційних джерел та інформації при розробці прогнозів і планів.

4.2. Взаємодія державних та регіональних органів влади при розробці планово-прогнозних документів.

Механізм реалізації Державної стратегії регіонального розвитку. Запровадження координації діяльності центральних та місцевих органів влади. Інструменти реалізації стратегії розвитку територій. Інституційне та організаційне забезпечення стратегії. Фінансове забезпечення реалізації стратегії. Напрями удосконалення організаційного забезпечення процесу стратегічного планування розвитку територій.

4.3. Співробітництво з територіальними громадами та іншими суспільними групами при розробці стратегії розвитку територій

Підходи до розробки стратегії. Залучення широких верств населення до взаємодії з органами місцевого самоврядування у розробці стратегії розвитку територій.

Тема 5. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування розвитку територій

5.1. Інформаційне забезпечення та аналітичні дослідження, необхідні для планування розвитку території.

Основні аспекти аналізу розвитку територій. Етапи та процедури економічного аналізу розвитку територій.

5.2. Аналіз соціально-економічної бази регіону.

Класифікація складових соціально-економічної бази регіону. Рекомендації щодо складання висновків.

5.3. Застосування теорії економічного аналізу при здійсненні аналітичної оцінки соціально-економічного розвитку регіону.

Методи кількісного аналізу стану економіки території. Аналіз відносної зміни. Коефіцієнт розвитку галузей економіки в окремій місцевості. Шкалограма визначення місця окремих районів міста та малих міст в економічній ієрархії. Рейтингова оцінка економічного розвитку регіонів як різновид порівняльного аналізу.

Тема 6. Моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану. Організація моніторингу та оцінки реалізації стратегічного плану

6.1. Управління реалізацією стратегічного плану та контроль за його виконанням.

Сутність та зміст процесу формального планування. Процес реалізації стратегічного плану. Перевірка та оцінка виконання стратегічного плану. Стратегічні зміни в процесі реалізації стратегічного плану. Стратегічний контроль за виконанням плану. Розробка програм и проєктів. Інструментарій та методи відбору проєктів.

6.2. Механізм реалізації стратегії стійкого розвитку регіонів в Україні.

Система моніторингу та оцінки реалізації державної стратегії регіонального розвитку. Індикатори процесу реалізації державної стратегії регіонального розвитку. Розроблення програми нагляду за виконанням стратегічного плану та оцінки його результатів. Моніторинг виконання стратегічного плану розвитку території територіальною громадою.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні основи здійснення планування на регіональному та місцевому рівні

Тема 7. Нормативно-правове забезпечення територіального планування в Україні

7.1. Теоретичні засади територіального планування.

Етапи становлення та формування нормативно-правової бази для системи планово-прогнозних документів в Україні. Сучасне нормативно-правове забезпечення територіального планування в Україні.

7.2. Розроблення та затвердження генерального плану.

Сутність та роль генерального плану у розвитку територій. Порядок розроблення, коригування, погодження і затвердження містобудівної діяльності з планування територій.

7.3. Нормативно-правове забезпечення розвитку територій в Україні

Концепція державної регіональної політики. Шляхи удосконалення державного регулювання розвитку регіонів. Підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в питаннях соціально-економічного розвитку регіонів.

Тема 8. Методологія прогнозування територіального розвитку

8.1. Взаємозв'язок прогнозування і планування. Сутність економічного прогнозування територіального розвитку.

Сутність і зміст економічного прогнозування. Види і призначення прогнозів. Класифікація прогнозів. Функціональне значення економічного прогнозування.

8.2. Методи прогнозування.

Методологія прогнозування великих керованих систем. Характеристика методів економічного прогнозування: методи експертних оцінок, екстраполяції, моделювання, нормативного прогнозування та ін. Класифікація методів прогнозування. Система державних прогнозів економічного і соціального розвитку України та її регіонів.

Тема 9. Державні та регіональні цільові програми як важелі процесу територіального розвитку

9.1. Програмно-цільовий метод планування як спосіб формування системи планових рішень.

Теоретичні основи програмно-цільового методу планування. Особливості розроблення цільових програм. Законодавчі акти, що регулюють застосування програмно-цільового підходу.

9.2. Розробка цільових комплексних програм.

Класифікація державних цільових програм. Державні цільові програми в системі планування та прогнозування економічного і соціального розвитку України. Розробка та виконання державних цільових програм. Контроль за виконанням державних цільових програм. Повноваження органів державної влади у сфері розробки і виконання державних цільових програм.

Тема 10. Оперативне планування як інструментарій реалізації стратегії

10.1. Сучасні підходи до оперативного планування

Сутність оперативного планування. Підходи до розробки оперативних планів місцевого розвитку. Принципи підготовки оперативного плану. Розроблення оперативного плану. Суб'єкти процесу розробки оперативного плану. Склад робочої групи з підготовки оперативного плану реалізації стратегії територіального розвитку.

10.2. Підготовка оперативних документів.

Послідовність основних заходів з розробки оперативного плану. Відбір проектів для досягнення оперативних цілей. Створення програмних документів.

10.3. Структура та змістовна складова оперативного плану.

Програма соціально-економічного розвитку як невід'ємна складова оперативного плану. Ресурси для забезпечення плану реалізації стратегій регіонального розвитку.

Тема 11. Особливості планування і розвитку міст

11.1. Напрями та завдання містобудівної діяльності

Законодавство у галузі містобудівної діяльності. Напрями, завдання, основні вимоги до містобудівної діяльності. Державне регулювання у галузі містобудування.

11.2. Компетенція органів влади різного рівня у галузі містобудування.

Нормативна регламентація будівельної діяльності. Земельні відносини у містобудуванні. Містобудівний кадастр населених пунктів. Державний контроль у сфері містобудування. Відповідальність за порушення містобудівного законодавства.

11.3. Особливості планування і забудови міських територій.

Управління у галузі містобудівної діяльності. Основні напрями містобудівної діяльності. Органи, що здійснюють управління у галузі містобудівної діяльності. Планування територій. Генеральний план населеного пункту. Сутність та роль містобудівного моніторингу.

11.4. Стратегічні напрями розвитку міст

Нормативно-правові документи стратегічного розвитку міст. Підходи до розвитку міст. Сучасні стандарти до розвитку міст. Технічні тенденції прискорення розвитку міст. Механізм імплементації заходів для розвитку міст.

Тема 12. Теоретично-методологічні основи управління земельними ресурсами

12.1. Нормативно-правове регулювання земельних ресурсів.

Нормативно-правові акти щодо регулювання земельних відносин. Повноваження органів законодавчої, виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин. Одержання та реалізація права на землю. Основні принципи формування соціально та економічно ефективного і екологічно безпечного землекористування.

12.2. Земельні ресурси як об'єкт управління.

Поняття та мета управління земельними ресурсами. Методи управління земельними ресурсами. Проведення землеустрою на загальнодержавному і регіональному рівнях. Шляхи ефективного використання земельних ресурсів

12.3. Нормативно-методичне регулювання оцінювання земель.

Основи проведення оцінки земель. Порядок проведення економічної оцінки земель. Порядок проведення нормативної та експертної грошової оцінки земельних ділянок. Відповідальність та вирішення суперечок за порушення законодавства в сфері оцінки земель.

Перелік семінарських занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

При викладанні дисципліни використовуються такі методи навчання:
розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу (1-12 теми);

пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу (1-12 теми);

бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять (теми 1, 2, 6, 7, 10);

ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки) (1-12 теми);

практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань (1-12 теми);

аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак (1-12 теми);

індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального (1-12 теми);

дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного (1-12 теми);

проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації (теми 3, 4, 8, 11, 12).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума для отримання допуску до екзамену – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегроване оцінювання результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену відповідно до графіка навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

Семінарські заняття: доповідь на проблемні питання (5 балів) (максимум 20 балів за 4 доповіді за семестр) за умови обрання студентом актуального питання за поточною темою та виступ перед студентською аудиторією; експрес-опитування (5 балів) (максимум 30 балів за 6 опитувань за семестр) за умови швидкої та вірної відповіді на поставлені питання опрацьованої теми (при відсутності студента пропонується пройти опитування у тестовій формі на ПНС); загальна кількість балів, котрі можна отримати на семінарському занятті складає 50 балів.

Проміжний модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму два рази за семестр. Максимум 5 балів за один колоквиум (10 балів за семестр).

Самостійна робота: передбачає самостійне опрацювання матеріалу, виконання завдання, оформлення результатів у формі невеликої презентації.

Підсумковий контроль: здійснюється у формі екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Екзаменаційний білет складається з 25 тестів та трьох завдань: з одного стереотипного, одного діагностичного та одного евристичного, які перевіряють рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з теоретичних основ менеджменту публічних установ і організацій, а також умінь спланувати, організувати, проконтролювати, мотивувати управлінську діяльність за сучасними технологіями менеджменту.

Тести та стереотипні завдання розкривають рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з умінь теоретичного обґрунтування основних законів, закономірностей та принципів адміністративного менеджменту публічних установ і організацій стосовно застосування їх у практичній діяльності, в тому числі з урахуванням досвіду європейських країн у сфері адміністративного менеджменту.

Діагностичне завдання розкриває рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з аналізу умов та досвіду організації управлінської діяльності за технологією та новітніх концепцій адміністративного менеджменту при управлінні публічними установами.

Евристичне завдання розкриває рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з використання технологій адміністративного менеджменту, в тому числі при виконанні управлінської діяльності в органах державної виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Для оцінки письмової екзаменаційної роботи використовуються такі критерії:

тестові завдання – 25 тестів – кожна вірна відповідь оцінюється у 1 бал; стереотипне завдання – максимальна оцінка за вирішене завдання складає 3 бали; діагностичне завдання – максимальна оцінка за вирішене завдання складає 4 бали; евристичне завдання – максимальна оцінка за вирішення якого складає 8 балів. Підсумкова оцінка за екзаменаційну роботу складається з суми балів за вирішення всіх завдань.

Тестові завдання та стереотипне завдання оцінюють базові компетентності, якими повинні оволоділи здобувачі. Максимальні бали за виконані завдання можуть бути отримані при глибокому засвоєнні програмного матеріалу, засвоєнні рекомендованої літератури; чіткому володінню понятійним апаратом, методами використання базових інструментів публічного менеджменту і вмінні використовувати їх для виконання конкретних практичних

завдань, розв'язанні ситуацій. Відповідь на стереотипне питання має бути вірною та повною, оформлення відповіді – акуратним, логічним і послідовним. Евристичне та діагностичне завдання виконані як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на дуже високому рівні і на їх основі запропоновані рекомендації і заходи.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
1	2		3	4
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи здійснення стратегічного планування та прогнозування розвитку територій				
<i>Аудиторна робота</i>				
	Лекція	Проблемна лекція: «Система планування та прогнозування як інструмент державної політики»	Робота на лекції	
Тема 1.	Семінарське заняття	Семінарське заняття: «Обґрунтування доцільності планування на рівні народного господарства»	Доповідь на проблемні питання	
			Участь у дискусії	
			Експрес-опитування	5
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 2.	Лекція	Лекція: «Теоретико-методологічні основи стратегічного планування»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Обґрунтування доцільності планування на рівні регіону, підприємства»	Доповідь на проблемні питання	5
Участь у дискусії				

	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція: «Процес стратегічного планування розвитку територій»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Визначення пріоритетності вирішення проблем за компонентами стійкого розвитку регіону з метою обґрунтування черговості їх фінансування»	Доповідь на проблемні питання	
			Експрес-опитування	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів		
	<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 4.	Лекція	Лекція: «Організаційне забезпечення процесу стратегічного планування. Співробітництво з територіальними громадами та іншими суспільними групами»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Організаційне забезпечення процесу стратегічного планування»	Доповідь на проблемні питання	
			Експрес-опитування	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу.	Презентація результатів		
	<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 5.	Лекція	Лекція: «Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування розвитку територій»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Аналіз соціально-економічної бази регіону»	Доповідь на проблемні питання	5
			Участь у дискусії	
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу. Підготовка до колоквиуму	Презентація результатів	
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 6.	Лекція	Лекція: «Моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану. Організація моніторингу та оцінки реалізації стратегічного плану»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Оцінка та вибір програм та проектів»	Доповідь на проблемні питання	
			Написання колоквиуму	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні основи здійснення планування на регіональному та місцевому рівні				
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 7.	Лекція	Проблемна лекція: «Проблеми нормативно-правового забезпечення територіального планування в Україні»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Нормативно-правові основи територіального планування»	Доповідь на проблемні питання	
			Експрес-опитування	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 8.	Лекція	Лекція: «Методологія прогнозування територіального розвитку»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Прогнозування територіального розвитку»	Доповідь на проблемні питання	5
			Участь у дискусії	
	<i>Самостійна робота</i>			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	
Тема 9	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція: «Державні та регіональні цільові програми як важелі процесу територіального розвитку»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Державні цільові програми»	Доповідь на проблемні питання	
			Експрес-опитування	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 10.	Лекція	Лекція: «Оперативне планування як інструментарій реалізації стратегії»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Ресурси для забезпечення плану реалізації стратегій регіонального розвитку»	Доповідь на проблемні питання	5
			Участь у дискусії	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 11.	Лекція	Лекція: «Особливості планування і розвитку міст»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Особливості планування міст»	Доповідь на проблемні питання	
			Експрес-опитування	5
	<i>Самостійна робота</i>			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу. Підготовка до колоквиуму	Презентація результатів	
Тема 12.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція: «Теоретично-методологічні основи управління земельними ресурсами»	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Оцінка земельних ділянок»	Участь у дискусії	
			Написання колоквиуму	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	
Екзамен			40	
Усього			100	

Рекомендована література

Основна

1. Вакуленко В. Місцевий економічний розвиток : посібник для викладача / В. Вакуленко, Н. Гринчук., Г. Борщ., Н. Васильєва та інші. – К. : Проект «ПРОМІС», 2018. – 103 с.

2. Берданова О. В. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб./[О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. –121 с.

Додаткова

3. Бурик З. Стратегічне планування розвитку територій, як інструмент управління / З. Бурик // Публічне урядування. – 2020. – № 5 (25). – С. 53 – 62.

4. ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» Будівельні норми України // Інформаційний бюлетень Мінрегіону України. – №5. – 2018. – 179 с.

5. Дикань В. Д., Зубенко В. О. Стратегічне управління: Навч. посіб. / В. Д. Дикань, В. О. Зубенко, І. В. Токмакова – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с.

6. Рогатина Л. П. Стратегічне управління економічним розвитком, його особливості та роль у формуванні конкурентних переваг регіону // Економіка та держава. – 2018. – № 2. – С. 92 – 96.

7. Сментина Н. В. Стратегічне планування місцевого розвитку: навч. посіб. / Н. В. Сментина, А. А. Фіалковська. – К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. – 244 с.

8. Стратегічне планування регіонального розвитку.[Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://regionet.org.ua/files/04.RD_Strategies_Methodology_Kashevskiy_UA.pdf

9. Методологія планування регіонального розвитку в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://regionet.org.ua/files/04.RD_Strategies_Methodology_Kashevskiy_UA.pdf20.

10. Стратегічне планування місцевого розвитку. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://despro.org.ua/media/articles/04_book_berdanova_vakulenko_ctateg_chne_planuvann.pdf21.

11. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://surdp.eu/Strategic-Planning-Documents>

Інформаційні ресурси

12. Асоціація міст України : веб-сайт. URL: <http://www.auc.org.ua/news-/sposterezhnara-da-viznala-diyalnist-proektu-merm-uspishnoyu/>.

13. Всеукраїнська мережа фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку». – Режим доступу: <http://regionet.org.ua>.

14. Офіційний портал Верховної Ради України: офіційний веб-портал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.

15. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Планування розвитку територій» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2565>

16. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/>